

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Economic

اقتصادی

هاله صفر زاده

۱۵ جون ۲۰۱۱

زندگی و مبارزه مردم مکزیک

در برابر نئولیبرالیسم

۲

شرایط زندگی مردم مکزیک (۱)

علی‌رغم رشد بالای اقتصادی، نرخ بیکاری و بهره در مکزیک بالاست. چهل و هفت میلیون نفر در سال ۲۰۰۸ در فقر زندگی می‌کردند. اوایل سال ۲۰۱۰ این رقم به پنجاه و سه میلیون نفر رسید. به گزارش سازمان سیا، تعداد کسانی که در فقر شدید بزرگ شده‌اند، از سیزده میلیون و هشتصد هزار نفر در سال ۲۰۰۹ به هجده میلیون و دوصد هزار نفر در سال ۲۰۱۰ رسیده است. مطابق با اسناد مخفی دیپلماتیک ایالات متحده، منتشر شده توسط ویکی لیکس:

"ثروت خالص ده نفر از ثروتمندترین مردم در مکزیک، ده درصد تولید ناخالص ملی است. امروزه چهل و چهار درصد از مردم مکزیک در فقر زندگی می‌کنند و حدود هجده میلیون نفر از کسانی که در فقر شدید به سر می‌برند، از کمبود مواد غذایی رنج می‌برند."

این فقر و گرسنگی، در حالی است که مکزیک، جزو ده کشور برتر دنیا در تولید غلات است و یک چهارم نیروی کار، به کشاورزی اشتغال دارد. بسیاری از مکزیک‌ها هنوز در حد معیشت زراعت می‌کنند و جواری، گندم، لوبیا قرمز و برنج می‌کارند. قهوه، پنبه، میوه و سبزی، مهمترین کشت‌های صادراتی است.

اشتغال، دستمزد و تورم

چهل و پنج میلیون و سیصد و هشتاد هزار نفر، نیروی کار مکزیک را تشکیل می‌دهند. بحران اقتصادی در مکزیک، منجر به تعطیلی کارخانه‌ها، بیکاری و افزایش فقر شده است.

نرخ بیکاری رسمی ۵.۲۸ درصد است که مساوی است با دو و نیم میلیون بیکار، هر چند نرخ بیکاری در بسیاری از مناطق عمده شهری مرکزی مکزیک، که جمعیت عمده ای را شامل می‌شود؛ به هفت و یا هشت درصد نیز می‌رسد. از پانزده میلیون کارگری که در اقتصاد رسمی شاغل اند، تنها سیزده میلیون نفر، از تأمین اجتماعی

برخورد دارند. بانک مرکزی مکزیک می گوید که برای ۹۵ درصد از هشتصد هزار شغل ایجاد شده در سال گذشته، حداقل دستمزد پرداخت شده است.

از هنگام اجرای معاهده نامه نفتا در سال ۱۹۹۴ نتایج زیر به بار آمده است:

حداقل دستمزد، چهل درصد سقوط کرده است. فاصله میان دستمزدهای امریکا و مکزیک سی درصد افزایش داشته است. در سال‌های ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰ در صنایع اتومبیل سازی، که اکثراً در ناحیه ماکی لادوراس واقع است، کارگران مکزیک حقیقی معادل یک دوازدهم مزد کارگران در ایالات متحده، دریافت می‌کنند. این رقم در سال ۱۹۸۰ یک سوم بود.

طبق قانون، در سال ۲۰۱۱ حداقل دستمزد، پنج دلار در روز است. البته در نقاط مختلف مکزیک، این دستمزد متفاوت است. در چیاپاس کارگران کشاورزی دو دلار در روز دستمزد می‌گیرند. در برخی نقاط هم، کارگران ساختمانی روزمزد، روزانه تا پانزده دلار دستمزد می‌گیرند.

سه سطح دستمزد روزانه برای کارگران وجود دارد:

سطح A: ۵۹.۸۲ پزو

سطح B: ۵۸.۱۳ پزو

سطح C: ۵۶.۷۰ پزو

(هر دلار برابر دوازده پزو است)

حداقل دستمزد در امریکا، در ایالات مختلف از ۷.۲۵ تا ۸.۵۰ دلار در ساعت؛ و در کانادا ۸.۸۰ تا ۱۱ دلار در ساعت، متغیر است. در امریکا، ساعات کار در هفته، از ۴۴ تا ۶۰ ساعت متغیر است که بعد از آن، به شخص اضافه کار تعلق می‌گیرد، در صورتی که در مکزیک معمولاً ۱۲ ساعت کار در روز، امری متداول است. در حقیقت، کارگران مکزیک ساعتی چهل تا پنجاه سنت دستمزد می‌گیرند؛ یعنی حدود یک شانزدهم کارگران امریکائی و کانادائی. این کاهش دستمزد در حالی است که تولیدات کارگران مکزیک ۴۵ درصد بالا رفته است.

قدرت خرید کارگران با دستمزدهای تعیین شده، به شدت کاهش داشته است. در سی سالی که از "اصلاحات" اقتصادی گذشته، قدرت خرید حداقل دستمزد، هفتاد درصد کاهش یافته است. به دلیل افزایش تدریجی قیمت سوخت از سال ۲۰۰۹ که تأثیر زیادی در چند برابر شدن قیمت کالاهای دیگر داشته است، کارگران ۶۳ درصد درآمد خود را به هزینه غذا و حمل و نقل اختصاص می‌دهند. قیمت اقلامی مانند قند و حبوبات، طی سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹ حدود ۱۴۲ تا ۱۶۹ درصد افزایش داشته است؛ در حالی که دستمزدها فقط ۵۱.۴ درصد زیاد شده است.

منشی عمومی اتحادیه مخابرات مکزیک (Mexican Telephone Workers Union - STRM)، فرانسیسکو هرماندز هورز (Francisco Hernandez Juarez)، در کنفرانس همبستگی با جنبش دمکراتیک کارگری مکزیک در ماه جون ۲۰۱۰ در تورنتو گفت:

"سی میلیون کارگر در مکزیک، بدون هیچ درآمدی زندگی می‌کنند. سالانه یک میلیون نفر از آنان مهاجرت می‌کنند. با حداقل دستمزد در سال ۱۹۸۲ می‌توانستیم پنجاه کیلو لوبیا بخریم، ولی الان با حداقل دستمزد فقط می‌توانیم پنج کیلو لوبیا بخریم. هشت میلیون جوان بیکار داریم. بچه‌ها به جای اینکه به مدرسه بروند، بدون گرفتن حقوق کار می‌کنند. در مکزیک، فرد سرمایه‌داری هست که درآمد سالانه‌اش، پنجاه و سه میلیون دلار بوده است، در یک سال بیست و سه برابر سود کرده است و تمام این‌ها به خاطر کارگر ارزان است..."

عقب افتادن دستمزدها نیز زندگی را برای بسیاری از کارگران دشوارتر می‌کند. به عنوان مثال، در دسمبر گذشته بسیاری از کارگران بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها، حداقل یک ماه حقوق عقب افتاده داشتند. این کارگران عیدی و پاداش سال ۲۰۱۰ را هم دریافت نکردند.

شرایط زندگی زنان مکزیکی

به گزارش مؤسسه ملی آمار و دیگر سازمان‌های دولتی و غیردولتی، امروزه در مکزیک ۴۲.۵ درصد از زنان بالای چهارده سال، در شرایط نابرابر کار می‌کنند. دو سوم از این زنان (۶۴.۸ درصد) حقوق‌بگیر هستند و ۲۵.۸ درصد، شغل آزاد دارند که اغلب‌شان شرکت‌های کوچک دارند یا به دستفروشی مواد غذایی در کوچه و خیابان می‌پردازند. ۹.۴ درصد از زنان بدون هیچ دستمزدی (در مقایسه با ۵.۱ درصد از مردان) کار می‌کنند. درآمد زنان به طور کلی، کمتر از مردان است. زنان با سطح سواد در حد راهنمایی یا دبیرستان، در هر ساعت ۵.۴ پزو (در حدود ۵۰ سنت) کمتر از مردان با همان سطح تحصیلات، مزد دریافت می‌کنند.

شش نفر از هر ده زن مکزیکی، پانزده ساله یا بزرگتر، ازدواج کرده‌اند و از هر سه نفر، یکی یا طلاق گرفته یا بیوه است. در واقع ۲۵.۵ درصد خانواده‌ها، توسط زنان سرپرستی می‌شوند. فقط ۱۹ درصد از زنان سرپرست خانوار، درس خود را تا پایان دوره متوسطه به پایان رسانده‌اند. بیش از یک و نیم میلیون نفر از زنان بی‌سوادند و ششصد بیست هزار نفرشان، هرگز به مدرسه نرفته‌اند. مؤسسه ملی آمار با انتشار گزارشی در مورد فقر و جنسیت نشان داد که ۴۴.۵ درصد از زنان (یعنی بیست و چهار و نیم میلیون نفر) در "فقر چند بعدی" (فقر آموزشی، بهداشتی، درمانی و غذایی) زندگی می‌کنند.

زنان در خانه، محل کار و جامعه، قربانی خشونت هستند. هیچ آمار دقیقی از میزان خشونت خانگی وجود ندارد. فقط در سال ۲۰۱۰ در منطقه فدرال صد و هفت زن، به قتل رسیده‌اند (قتل‌های ناموسی). با رشد تجارت و جنگ با مواد مخدر در مکزیک، تعداد فزاینده‌ای از زنان بازداشت و زندانی شده‌اند. میزان خشونت اعمال شده از طرف پولیس، نگهداران زندان و یا دیگران بسیار بالاست و ممکن است زنان زندانی مورد سوء استفاده جنسی قرار گیرند. سازمان‌های مختلف زنان گزارش می‌دهند که بسیاری از زنان، آزار و اذیت جنسی را در محیط‌های کار تجربه کرده‌اند. وزیر کار از منطقه فدرال، گزارش داد که سه هزار و دویست و شصت و پنج زن، در محیط کار مورد خشونت، آزار و اذیت جنسی، یا فسخ نا موجه قرارداد کار، واقع شده‌اند.

بلانکا والسکوروز (Blanca Velásquez) یکی از زنان فعال کارگری عضو (Worker Support Centre - CAT)، در کنفرانس همبستگی با جنبش دمکراتیک کارگری مکزیک در تورنتو گفت: "اطلاعات و آگاهی کارگران زن خیلی کم است. اکثر زنان دچار بیماری‌های ناشی از کار هستند. رگ‌هایشان می‌گیرد و واریس دارند. اداره کار فقط چند روز حقوق از کارافتادگی به آن‌ها می‌دهد. به آن‌ها فشار می‌آورد و می‌گوید ادا و اطوار در نیورید! برگردید سرکار. برخی از کارفرماها به کارگران زن خود قرص ضد بارداری می‌دهند..."

بخشی از کارگران مکزیکی در مزارع تولید گل رز و سایر انواع گل کار می‌کنند که بازار اصلی فروششان، امریکا و اروپاست. صاحبان این مزارع برای کاهش حقوق‌های پرداختی و افزایش ساعات کار، به استخدام گسترده زنان روی آورده‌اند. حدود هفتاد درصد این کارگران زن هستند. دو سوم این کارگران، با بیماری‌های مختلف شغلی دست و پنجه نرم می‌کنند. ابتلا به بیماری‌های شغلی نظیر آسم، التهابات و حساسیت‌های پوستی، مشکلات تنفسی و

بیماری‌های مختلف خونی، بخش جدا نشدنی زندگی این کارگران فقیر است. به دلیل استفاده فراوان از حشره کش "ارگانتوفسفات"، سقط جنین، تولد نوزادهای نارس و یا دچار معلولیت‌های مختلف و مرگ غیرعادی جنین‌ها و نوزادهای مادران مکزیکی شاغل در مزارع پرورش گل و گیاه، شیوع گسترده دارد. اکثر این مادران به همراه فرزندان‌شان در این مزارع به کار می‌پردازند. آثار این حشره‌کش، در رحم اکثر این مادران، در سطحی نگران کننده، مشاهده و اندازه‌گیری شده است. استفاده از انواع آفت‌کش‌های شیمیایی، بذرهائی که دستکاری ژنتیکی شده اند، عدم رعایت استانداردهای ایمنی در استفاده از علف‌کش‌ها و حشره‌کش‌ها و آفات گیاهی در این مزارع، بدرفتاری با کارگران و اخراج آنان در صورت دست زدن به هرگونه اعتصاب و یا اعتراض به شرایط شغلی، به شدت رواج دارد (۲).

کارگران مهاجر مکزیکی

از بین رفتن فرصت‌های شغلی در مکزیك، موج بزرگی از مهاجرت را ایجاد کرده است: مهاجرت از شهر به روستا، از مناطق مختلف به مناطق مرزی و مناطق آزاد تجاری و مهاجرت به کانادا و امریکا.

بسیاری از جوانان مکزیکی، برای کار و دستمزد بالاتر به مناطق هم مرز با امریکا مهاجرت کرده‌اند تا در یکی از کارخانجاتی کار کنند که بر اساس قرارداد نفتا تأسیس شده بود. حدود یک میلیون و سیصد هزار نفر در "ریوگرانده" در نزدیکی شهرستان تگزاس از "ال پاسو"، همان منطقه‌ای که میدان نبرد بین باندهای مواد مخدر است، زندگی می‌کنند. این منطقه یکی از نا امن‌ترین مناطق مکزیك است.

دو و نیم میلیون کشاورز و خانواده‌های آنها (سی درصد از مزرعه داران کوچک)، به دلیل این‌که توان رقابت با محصولات کشاورزی یارانه‌ی امریکا و کانادا را نداشتند، مجبور به ترك کار و حتی زمین‌های خود شدند. غذاهای اصلی گرانتر شده‌اند. در نتیجه صدها هزار مکزیکی، جان خود را به خطر می‌اندازند تا از مرز امریکا رد شوند و به شغل‌های پست، دست پیدا کنند.

بیش از سه میلیون کارگر مکزیکی در کانادا کار می‌کنند. هر ساله همزمان با فرارسیدن فصل برداشت محصولات پائیزی، هزاران کارگر مکزیکی با هدف کار در مزارع، از مرز عبور کرده و وارد امریکا می‌شوند.

در حال حاضر بیش از ده میلیون کارگر لاتین‌تبار، به‌طور غیرقانونی در امریکا زندگی می‌کنند که اغلب آنها با دستمزدهای ناچیز، در مزارع این کشور مشغول به کار هستند. به دلیل سود سرشاری که استخدام این‌گونه کارگران، عاید مزرعه‌داران و صاحبان صنایع امریکائی می‌کند، دولت‌های امریکائی رغبت چندانی به جلوگیری از ورود غیرقانونی این افراد و یا وضع مقرراتی برای حمایت از حقوق آنها نشان نمی‌دهند. این کارگران، در کارهائی چنان سخت و زیانبار گمارده می‌شوند که کارگر امریکائی هرگز حاضر نیست به آن کارها تن دهد.

هرچند دستمزد کارگران مهاجر در کانادا و امریکا، طبق قانون باید با بقیه کارگران برابر باشد، اما در واقع این‌طور نیست. طبق قانون، کارگران مهاجر می‌توانند از کارفرما شکایت کنند، اما در واقع هیچ‌گاه این اتفاق نمی‌افتد، زیرا در این صورت بلافاصله اخراج خواهند شد. آنها حقوق بیکاری را آن هم تنها برای بیست هفته دریافت می‌کنند. این حقوق بیکاری، فقط به کارگران بیکاری تعلق می‌گیرد که با ویزا آمده باشند. طبق قانون، کارگران مهاجر نمی‌توانند عضو اتحادیه‌های کانادا شوند.

هر از چند گاهی، قوانین سخت و سختی در رابطه با محدودیت کار کارگران مهاجر در امریکا وضع می‌شود. خلاف آزادی سرمایه، کارگران آزاد نیستند تا هر کجا که مزد بیشتری می‌گیرند، نیروی کارشان را بفروشند. در سپتامبر

۲۰۰۹ وزارت کار امریکا اعلام کرد در نظر دارد تدابیر تازه‌ای را به‌منظور بالا بردن دستمزد کارگران موجود و جلوگیری از ورود کارگران فصلی خارجی، اتخاذ کند.

وزارت کار امریکا در توجیه این تصمیم، گفته است که با این کار، پرورش‌دهندگان و تولیدکنندگان در مزارع این کشور، برای پر کردن جای خالی این مشاغل از طریق استخدام کارگران امریکائی، تلاش بیشتری خواهند کرد. بسیاری از طرفداران حقوق کارگر در زمان تصویب قانون مربوط به استخدام کارگران مکزیکی در مزارع این کشور، با این مقررات به شدت مخالفت کرده و گفته بودند که ایجاد تسهیلات قانونی برای استخدام کارگران با دستمزدهای پائین، موجب کاهش غیرمنصفانه دستمزد دیگر کارگران این کشور خواهد شد. به همین دلیل، تصویب این قوانین به تعویق افتاد.

شرایط زندگی این کارگران مهاجر در امریکا بسیار نامناسب است. هرچند وقت يك بار، خبری در این مورد در رسانه‌ها درز می‌کند. در برخی مناطق، کارگران مکزیکی یا کلفت‌های اندونزیائی، روزانه بیش از هجده ساعت در بدترین شرایط و برای دستمزدی ناچیز، به کار گماشته می‌شوند. در دسامبر ۲۰۰۷ یک دادگاه نیویورک، زوجی را به جرم رفتار غیرانسانی با کلفت‌های‌شان، محکوم کرد. در جریان این پرونده، دادستان نیویورک بارها از "بردمداری مدرن" سخن می‌گفت.

در این سال‌ها مهاجرت دیگری در خود مکزیك رخ داده است. به دلیل این نا امنی، موج دیگری از مهاجرت در یکی دو سال اخیر صورت گرفته که به "مهاجرت عظیم" مشهور شده است. هزاران نفر از کارگران مهاجر در این شهر بیش از پیش برای امنیت و حفظ جان خویش، به خانه‌های اولی خود در روستاها باز می‌گردند.

پاورقی‌ها:

۱ - بخشی از آمارها و نقل قول‌هایی که در مقاله آمده، از این منبع است:

MEXICAN LABOR NEWS AND ANALYSIS

۲ - "آیا گل‌های رز روز ولنتاین شما با روش‌های سبز تهیه شده است؟"، گری اسمیت، ماهنامه سیاحت غرب،

شماره ۲۸، ۱۷ قوس ۱۳۸۹